

**CHRONOLOGICZNY PRZEGLĄD WYDARZEŃ
Z ŻYCIA I DZIAŁALNOŚCI
KS. BRONISŁAWA MARKIEWICZA**

- 6 lutego 1827 — Jan Markiewicz i Marianna z domu Gryziecka zawarli związek małżeński. Jan otrzymał od swego ojca w darze obraz Matki Boskiej Częstochowskiej. „Nabożeństwo do Najśw. Panny stało się z czasem wybitną cechą młodego pokolenia, które wzrastało w głęboko religijnej atmosferze tego prawdziwie katolickiego domu” (Kronika Rodzinna Markiewiczów).
- 13 lipca 1842 — z powyższego małżeństwa urodził się w miasteczku Pruchnik koło Jarosławia w Małopolsce syn, który w cztery dni później został ochrzczony w miejscowym kościele parafialnym i otrzymał dwa imiona: Bronisław Bonawentura. Markiewiczowie mieli jedenaścioro dzieci.
- 1860 — osiemnastoletni Bronisław przeżył kryzys wiary i nawrócenie, czemu dał wyraz w heroicznej modlitwie: „Jeśli jesteś, Boże, daj mi się poznać... ażebym tylko pozbył się tej straszliwej niepewności i męczarni wewnętrznej... Chętnie dam zdrowie, nawet życie. Wszystkie siły wyteżę, by nie uchybić poznanej Prawdzie.”
- 3 maja 1863 — zetknął się z zapowiedzią młodocianego Wędrowca. W tym samym roku po złożeniu matury wstąpił do Seminarium Duchownego w Przemyślu.
- 8 grudnia 1863 — w uroczystość Niepokalanego Poczęcia Najśw. Maryi Panny doznał nadprzyrodzonej łaski umocnienia w powołaniu.
- 15 września 1867 — w przypadającą wówczas uroczystość Imienia Maryi otrzymał święcenia kapłańskie z rąk bpa Manastyrskiego w Przemyślu.

- 28 września 1867 — neoprezbiter podjął obowiązki wikariusza w parafii Harta i w dniu następnym w uroczystość św. Michała Archanioła udzielił chrztu po raz pierwszy w parafii. W Harcie dał dowody gorliwości kapłańskiej, szczególnie w katechizowaniu dzieci.
- 20 lutego 1870 — został przeniesiony na wikariusza przy katedrze w Przemyślu, gdzie od wczesnych godzin rannych czekał na penitentów w konfesjonale. Zajął się katechizacją w szkole, kościele, przy udzielaniu sakramentów św. chorym, poszukiwał na przedmieściach zaniedbane dzieci i młodzież.
- 1872 — ks. Markiewicz w okresie epidemii cholery w Przemyślu organizuje doraźną pomoc lekarską chorym, głodnym kuchnię, dla dotkniętych nieszczęściem ma słowa pokrzepienia.
- 1 października 1874 — celem pogłębienia wiedzy i przygotowania się do skuteczniejszej pracy wśród młodzieży podjął studia na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie na wydziale filozofii.
- 1 października 1875 — po przeniesieniu się ze Lwowa do Krakowa został wpisany na kolejny semestr studiów na Uniwersytecie Jagiellońskim. Wskutek ateizujących nurtów filozoficznych doznaje rozczarowania. W ciągu roku akademickiego odwołany ze studiów przez ordynariusza przemyskiego poświęca się pracy duszpasterskiej.
- 23 marca 1876 — zostaje mianowany duszpasterzem nowo utworzonej parafii Gać. Okazuje gorliwość i nowatorstwo w posłudze. Przewycięża pijaństwo działalnością kulturalno-oświatową, poucza o najnowszych osiągnięciach z zakresu rolnictwa, sadownictwa, zachęca do „samopomocy” sąsiedzkiej, inicjuje „Spółkę Oszczędności i Pożyczek”, przede wszystkim zbliża parafian do Chrystusa.
- 23 sierpnia 1877 — przeniesiony na parafię w Błazowej doskonali i wzbogaca swoją metodę pasto-

- ralną. Jest przekonany, że „pobożne rozważanie tajemnic świętych nie tylko wiarę naszą podnosi, lecz zapala serce pragnieniem naśladowania Pana Jezusa, zwycięzcy nad grzechem”. W czynie społecznym buduje pierwszy szpitalik lokalny (do dziś istnieje ten dom), a w obronie przed wyzyskiem organizuje przy poparciu marszałka Zyblikiewicza rodzinny przemysł tkacki.
- 20 października 1882 — zostaje powołany do Seminarium Duchownego w Przemyślu na profesora homiletyki i teologii pastoralnej, godząc przez pierwsze dwa lata praktykę duszpasterską z wykładami na uczelni.
- 10 listopada 1885 — za zgodą ordynariusza przemyskiego bpa Łukasza Soleckiego wyjeżdża do Włoch, aby wstąpić do zakonu zajmującego się opuszczoną młodzieżą i duszpasterstwem wśród biednego ludu. Na krótko zatrzymuje się u Teatynów w Rzymie, po czym jedzie do Turynu.
- 30 listopada 1885 — spotyka się z ks. Janem Bosko i prosi go o przyjęcie do Zgromadzenia.
- 1 stycznia 1886 — rozpoczyna nowicjat w San Benigno Canavese.
- 25 marca 1887 — składa profesję wieczystą na ręce ks. Jana Bosko. Od niego otrzymuje opisy rocznych snów, wśród których uderzają go teksty, mówiące o znaczeniu dewizy „powściągliwość i praca”.
- 1887 — ks. Bronisław Markiewicz jako zakonnik pełni obowiązki wychowawcy, wykłada teologię i pomaga w duszpasterstwie. Przez pewien okres czasu uczy teologii księcia Augusta Czartoryskiego, przyjętego do Zgromadzenia przez ks. Jana Bosko. W tym samym roku ukazuje się we Lwowie drukiem pierwsza rozprawa ks. Markiewicza pt. „Trzy słowa do starszych w narodzie polskim”, napisana przez niego jeszcze w Polsce, w której autor uzasadnia pilną potrzebę katechizacji, porusza problem rozwoju kultury narodowej i odpowiedzialności społecznej.

- 31 stycznia 1888 — umiera Fundator Salezjanów. Ks. Markiewicz przebywa w tym czasie w Turynie jako profesor zakonnej młodzieży salezjańskiej, jest przy śmierci Świętego i bierze udział w jego pogrzebie.
- maj 1890 — ks. Markiewicz zapada ciężko na gruźlicę, z której powraca do sił dzięki roztropnej kuracji i ufności w pomoc Bożą.
- 24 marca 1892 — za zgodą przełożonych zakonnych udaje się do Polski i obejmuje parafię w Miejscu, nazwanym później przez niego Miejscem Piastowym. Już w pierwszych tygodniach pobytu zaczyna na plebanii tworzyć pierwsze schronisko dla sierot i dzieci opuszczonych.
- lipiec 1893 — wygłasza na Wiecu Katolickim w Krakowie referat na temat działalności apostołskiej Zgromadzenia ks. Jana Bosko.
- 1894 — powstają w Miejscu Piastowym zaczątki przyszłych szeroko później znanych w kraju i za granicą warsztatów rzemieślniczych dla biednej młodzieży oraz pierwsze klasy gimnazjalne dla kandydatów do Zgromadzenia.
- 1895 — istnieje już dom zakonny. Należy do niego obok ks. Markiewicza kilku kleryków, z których Piotr Sikora przygotowany tutaj do kapłaństwa otrzymuje święcenia w Turynie. Zakład wychowawczy liczy kilkudziesięciu chłopców. Wysoki poziom osiągają warsztaty rzemieślnicze i szkoła, a także orkiestra młodzieżowa.
- 13 marca 1896 — zamówiona przez ks. Markiewicza w Krakowie figura Matki Bożej z Dzieciątkiem Jezus zostaje przesłana do Miejsca Piastowego i staje się przedmiotem szczególnego kultu mieszkańców domu, a z czasem całej okolicy.
- 5 czerwca 1897 — do Miejsca Piastowego przyjeżdża z Turynu wyższy przełożony ks. Mojżesz Veronesi celem przeprowadzenia wizytacji. Pozytywnie ocenia wyniki pracy, pochwala poziom wychowania i nauki, ale wprowadza włoski sposób odżywiania się, zabiera zdolniejszych chłopców ze sobą,

- ogranicza rozwój zakładu. Ks. Markiewicz wypełnia polecenia wizytatora.
- 2 września 1897 — podejmuje zamiar odłączenia się od Salezjanów dlatego, że zmiana życia w zakładzie nie odpowiadała duchowi hasła „powściągliwość i praca”, nadto wywołała zgorznienie biednej ludności Galicji. Wcześniej przedstawił przełożonym biedę Polski pod zaborami. Zasięgnął też rady świątłych ludzi.
- 23 września 1897 — wnosi do ordynariatu biskupiego w Przemyślu i do Ojca św. w Rzymie prośbę o zgodę na założenie odrębnego zgromadzenia zakonnego, opartego na pierwotnej regule ks. Jana Bosko.
- październik 1897 — poleca kontynuowanie rozpoczętej przed wizytacją budowy domu zakładowego dla 100 chłopców. W ciągu roku wciąż wzrasta liczba sierot oczekujących pomocy.
- 19 grudnia 1897 — przełożony generalny ks. Michał Rua pisemnie powiadamia bpa Łukasza Soleckiego, że oddaje mu pod jurysdykcję ks. Bronisława Markiewicza i skreśla z listy członków Towarzystwa Salezjańskiego.
- 29 stycznia 1898 — adwokat Władysław Markiewicz z Krakowa, brat ks. Bronisława, opracował Statut Towarzystwa Powściągliwość i Praca celem przedłożenia kompetentnym władzom do zatwierdzenia.
- 9 lutego 1898 — bp Solecki zezwala na prowadzenie zakładu wychowawczego, wyjaśnia ks. Markiewiczowi jego sytuację prawną i dodaje zachętę: „popierać szlachetne i zbawienne usiłowania Wielebności Twojej jak najusilniej tak w Rzymie, jakoteż u Władz świeckich gotowiśmy, ilekroć się do Nas o to udawać będziesz.”
- 5 kwietnia 1898 — ks. Markiewicz wysyła prośbę do Ojca św. o aprobatę nowej rodziny zakonnej.
- 14 kwietnia 1898 — Wysokie c.k. Namiestnictwo we Lwowie udziela zezwolenia na zawiązanie Towarzystwa Powściągliwość i Praca, które w ten sposób uzyskało w świetle prawa

- cywilnego podstawę do istnienia i działania.
- 1 maja 1898 — odbyło się pierwsze walne zebranie Towarzystwa, na którym wybrano jego zarząd pod przewodnictwem ks. Markiewicza.
- lipiec 1898 — ukazał się pierwszy numer miesięcznika „Powściągliwość i Praca”, stanowiący oficjalny organ ukonstytuowanego Towarzystwa, pod redakcją ks. Bronisława Markiewicza.
- 30 lipca 1898 — bp Łukasz Solecki przesyła błogosławieństwo dla Redakcji i Towarzystwa Powściągliwość i Praca.
- 1 sierpnia 1898 — został poświęcony w Miejscu Piastowym kamień węgielny pod trzypiętrowe seminarium dla wychowawców i nauczycieli, którzy mieli prowadzić zakłady wychowawcze w kraju i na wychodźctwie.
- 1898 — ukazuje się w Krakowie drukiem książka *O wymowie kaznodziejskiej*, stanowiąca owoc przemyśleń, własnych doświadczeń i pracy dydaktycznej ks. Markiewicza, głównie z okresu jego wykładów homiletyki w Przemyskim Seminarium Duchownym.
- 14 stycznia 1899 — bp Solecki zwraca się do ks. Markiewicza przez Urząd Dziekański o wytłumaczenie się z zarzutów, wniesionych przez Salezjanów, a nadesłanych przez Rzymską Kongregację Biskupów i Zakonników, na które adresat odpowiada
- 28 kwietnia 1899 — bp Ignacy Łobos z Tarnowa przesłał ks. Markiewiczowi list, w którym między innymi powiadamia: „Przesłałem do Jego Świątobliwości pismo polecające Zakład w Miejscu Piastowym. Dziś otrzymałem przez mego Agentą dekret, zawierający Apostolskie Błogosławieństwo i Zatwierdzenie dla tego dzieła.”
- grudzień 1899 — ks. Markiewicz wysła swoich współpracowników gałęzi męskiej i żeńskiej pod zabór rosyjski do objęcia zakładu „Nazaret” w Warszawie ul. Freta 10.
- październik 1900 — pierwsi uczniowie ks. Markiewicza roz-

- poczynają studia teologiczne na Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie. — Od tego czasu ożywia się kult św. Michała Archanioła z inicjatywy Założyciela.
- 1900 — pierwsze kontakty z bpem ordynariuszem diecezji Split w Dalmacji, gdzie potem pracował długie lata między innymi zastąpiony ks. Stanisław Orlemba, bliski współpracownik Założyciela Michalitów.
- 17 sierpnia 1902 — ks. Markiewicz wnosi do bpa Józefa Sebastiana Pelczara prośbę o zatwierdzenie dwóch zgromadzeń zakonnych, zawiązujących się w Miejscu Piastowym. Biskup odmawia zatwierdzenia gałęzi żeńskiej, a pod ściśle określonymi warunkami daje aprobatę dla gałęzi męskiej.
- 6 grudnia 1902 — bp Pelczar odwołuje dekret erekcyjny i zakazuje tworzenia jakiegokolwiek instytutu zakonnego w Miejscu Piastowym; bezpośrednią tego przyczyną było złożenie rezygnacji ze stanowiska rektora odpowiedzialnego przez ks. Markiewicza, który uważał ten krok w sumieniu za konieczny.
- lutym 1903 — wobec katerycznej postawy ordynariusza przemyskiego wielu aspirantów do kapłaństwa załamuje się i wyjeżdża z Miejsca Piastowego, ale liczba potrzebujących pomocy sierot stale rośnie.
- 2 sierpnia 1903 — zostaje utworzony zakład w Pawlikowicach koło Krakowa i z czasem staje się dużą instytucją wychowawczą.
- wrzesień 1903 — dwaj neoprezbiterzy jako pierwsi spośród wychowanków ks. Markiewicza wybierają się do Stanów Zjednoczonych Am. Półn. do diecezji Burlington.
- 3 lipca 1904 — spłonął drewniany dom zakładu dla 100 chłopców, ale wszyscy ocalili.
- maj 1905 — w miesięczniku „Powściągliwość i Praca” ks. Markiewicz zamieszcza artykuł *Obowiązek z względem ubogich*, w którym podkreśla z naciskiem obowiązek wspierania ludzi biednych i dodaje: „Prośmy Pana Boga, aby Sobór Watykański przerwany za Piusa IX znowu się zebrał i

- sprawy dla ubogich na duszy i ciele tak urządził, by był jeden pasterz i jedna owczarnia, a braterstwo ludów na całej kuli ziemskiej". W tym miesięczniku ukazują się raz po raz bardzo znamienne artykuły ks. Markiewicza na tematy społeczne, moralne, o posłannictwie Polski, o potrzebie odrodzenia wewnętrznego.
- 1908 — ukazało się drukiem pierwsze wydanie dramatu *Bój bezkrwawy*, w którym ks. Markiewicz zapowiada bliskie wojny mordercze o szerokim zasięgu, mówi o rzeszach sierot wymagających opieki, a także o szczególnej roli Polski, gdy zachowa wierność zasadom wiary i dodaje: „Najwyżej zaś Pan Bóg was wyniesie, kiedy dacie światu wielkiego Papieża”.
- 1910 — powierza wydawnictwo opiece św. Michała Archanioła. Zakłada własną drukarnię, sprowadzoną z Wiednia. W niej ukazuje się już listopadowy numer miesięcznika „Powściągliwość i Praca”.
- 1911 — dzięki staraniom ks. Markiewicza i zapobiegliwości członkiń gałęzi żeńskiej Towarzystwa dochodzi do budowy dużego zakładu murowanego dla dziewcząt ubogich i przyszłego macierzystego domu Sióstr Michalitek.
- 4 grudnia 1911 — ostatnia prośba do Stolicy Apostolskiej o zatwierdzenie rodziny zakonnej
- 10 grudnia 1911 — początek śmiertelnej choroby ks. Markiewicza
- 29 stycznia 1912 — umiera świątobliwie ks. Bronisław Markiewicz
- 29 września 1921 — kościelne zatwierdzenie Zgromadzenia św. Michała Archanioła gałęzi męskiej
- 21 sierpnia 1928 — zatwierdzenie gałęzi żeńskiej — Sióstr Michalitek
- 16 stycznia 1958 — wszczęcie procesu o beatyfikację sługi Bożego ks. Bronisława Markiewicza